

Bon-BOM

2025. január | A Bolyai Önképző Műhely lapja | 14. évfolyam 5. szám

Az én Budapestem

BUDAPEST 100-100 SZÓBAN

Az én Budapestem

BUDAPEST 100-100 SZÓBAN

„A 100 szóban Budapest egy olyan történetíró pályázat, ami városlakóknak és nem városlakóknak egyaránt szól. Nem sok szabály van: a beküldött történetek legfeljebb 100 szóból állhatnak és valamilyen módon Budapestről kell szólniuk. Az utolsó pályázaton 2021-ben 2000 történetet kaptunk tőletek, ez azt jelenti, hogy 2014 óta több, mint 10 000 történet érkezett be hozzánk! Budapest mára igazi nagyvárossá vált, ahol minden percben, mindenhol történik valami. A képeslapok és a prospektusok leírásai mögött mi, budapestiek hétköznapi történetek millióit éljük át.

Az ötlet eredetileg a chilei Plagio csapat tagjainak fejből pattant ki. Velük Santiagóban találkozott a Mindspace csapata, így honosodott meg itthon is ez a köztörténet. A kezdeményezés Chile legfontosabb irodalmi pályázatává nőtte ki magát az elmúlt 20 évben, és mára a félmilliót is meghaladja a beküldött történetek száma. A Mindspace egy nonprofit szervezet, amely többek között városi játékokat, kulturális és szakmai eseményeket szervez. Ilyen a 100 szóban Budapest pályázat is. Valami olyan, amitől egy kicsit más élmény lesz erre járni, itt lakni vagy alkotni.

Az alap gondolat a budapesti pályázat esetében is az, hogy az irodalom és a városi lét összefonódjon, szé-

les közönséget ösztönözzünk írásra, és hogy a napi közlekedés során az emberek egy pillanatra megálljanak, és időt szakítsanak az irodalomra. A pályázat lehetőséget ad arra, hogy megismerjük milyen is egy formanyomtatvány, újra gyúrjuk a Rákóczi teret, bepillanthassunk a 73-as trolí mindennapjaiba, megismerhessük többek között Ilonka néni, szívszorító életét és kiderüljön végre, hogy Mancika miként rántotta le Jucika csipkés női alsóját a Margit-szigeten.

A Mindspace ezekre a történetekre kíváncsi: legyen szó örömről vagy bánatról, meglepetésről vagy rutinról.

A pályázóknak mindössze két szabályt kell betartaniuk: történeteik nem lehetnek hosszabbak 100 szónál, és valamilyen módon Budapesthez kell kapcsolódniuk. A legjobb három történetíró pénzdíjaztat kap és külön díjazzuk a 18 év alatti kategória győztesét; a legjobb 100 történet pedig megjelenik egy kötetben. A könyv utoljára 2021-ben elérhető volt a POKET automatákban és az interneten. A pályázat korábbi együttműködő partnere Budapest Főváros Önkormányzata, a korábbi BFVT majd a Budapest Brand Nonprofit Zrt. voltak. A pályázat sajnos 2022-ben és 2023-ban pénzügyi okok miatt már nem tudott megvalósulni, így a projekt ideiglenes felfüggesztése mellett döntöttünk 2023-ban.”

Forrás:

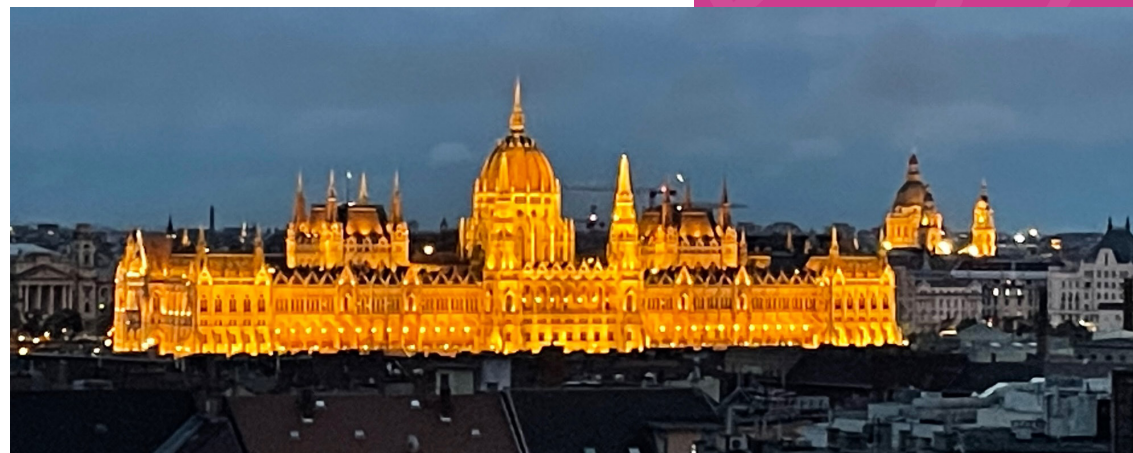
<http://www.100szobanbudapest.hu/hu/rolunk.html>

Mi nem folytatni akarjuk a jó kezdeményezést, pusztán felhívjuk rá a figyelmet.

Bereményi Géza: Budapest (részletek)

Azt mondd meg nékem, hol lesz majd lakóhelyünk
Maradunk itt, vagy egyszer majd továbbmegyünk?
Itt van a város, vagyunk lakói
Maradunk itt, neve is van: Budapest

Reggelre kelve, ahogyan ez itt szokás
Közértbe megy le tejért János és Tamás
Házakon rések, azon kilépnek
Házak közt járát, azokon járnak, indulnak el

Kérdésem volna, pálinkát mérnek-e már
Felismer tanár úr, vagy tán elfelejtett már
Éva tegnap volt az abortusz bizottság előtt
Téli kabátomra hasztalan keresek vevőt

Azt mondd meg nékem, hol lesz majd lakóhelyünk
Maradunk itt, vagy egyszer majd továbbmegyünk?
Itt van a város, vagyunk lakói
Maradunk itten, maradunk itt, maradunk

Zene: Cseh Tamás, Másik János

4

Fővám tér

Minden pénteken bevált helyszín egy délutáni kávéra a Szabadság híd lábánál fekvő kőpadok egyike. Most is itt ülök, és a naplementében a kiáradt Dunát szemlélem. Egyik kezemben cigaretta, a másikban forró kávé, mellettem pedig a barátnőm mesél a hetéről. Hirtelen egy villamos zúg el mellettünk, mely hangos dübörgéssel rázza meg a régi, ám gyönyörű hidat. Közben gyerekek rohagnak, nevetve játszanak és gördeszka kerekek hangjára kapom fel a fejemet. Velünk szemben egy boldog pár sétáltatja kutyáját és az előttük álló hétvégét tervezik. A nap már lenyugvóban, de a város még szokásosan hangos. Ez számomra a Fővám tér, de egyben Budapest is. Színes és nyüzsgő forgatag.

Szabó Alexandra

5

Mosolyog köszönéskor

Az én Budapestem nem szutykos és hűgyszagú. Első ránézésre (és szaglásra) tömött, és izzad, turistákkal teli. Hangos, ideges, és türelmetlen. Mogyorva, vagy vezetés közben anyázó. Másikkal lekezelően beszélő. Szerencsére én úgy ismertem meg Budapestet, hogy sokféle arca, és egyedi lüktetése van. Közlekedése megbízható. Mosolyog köszönéskor, és előre enged az ajtóban. Vigyáz értéktárgyaimra, figyelmeztet, ha nyitva maradt a táskám, vagy elejték valamit. Lakói empátikusak és elfogadó tisztelettel, békében élnek egymás mellett. A napfény csillog a Duna vizén, lengedez a könnyű szél. Múlt, jelen és a jövő tervei egymás mellett. Az én Budapestem zöld, friss és tele van a mindennapok kis csodáival.

Kucher Zsófia

A Szépség városa vagy!

Valahányszor átsétálok a Szabadság hídon, gyönyörködöm a panorámában. A Duna méltóságteljesen hömpölyög a széles medrében. A hegyes Budai oldalad nyugodtan néz át a túlsó part nyüzsgő életére. Csodálja a szebbnél szebb épületeket. Átsiklik tekinteted a karcsú hidakon, de mit érne mindez a kultúrát kedvelő emberek nélkül? A koncertek és hangversenyek kedvelői gazdag kínálatból válogathatnak, de van itt belvárosi forgatag, bulinegyed is a romkocsmáival. Nyáron a Sziget fesztivál, télen a színházak sokszínű választéka vonzza a hazai és külföldi nézőket. A hatalmas parkok sportolásra adnak lehetőséget, de ha a sok élményben elfáradtunk, megmártóztatunk a messze földön híres gyógyfürdőidben. Lehetőségek Városa vagy Budapest, és így összességében jelentesz mindent, szeretett városom, Budapest.

Barna Lili

Ismeretlen ismerősök

Pest önmagát szemérmetlenül felkínáló női test, máskor megfáradt és fokossal jár: vénséges öreg. Lassan több külföldi, mint magyar. Ismeretlen ismerősök. Hajléktalan bácsik és cirádás paloták: jól elfér köztük a magány. Füstös csehók és jó hangulat. Hazudsz, de jól. Buda Viktória királynő. A mindig csak méz, a folyton csak indulsz. Gravitációt nem ismerő buszjáratok. „Fél óra és ott” - de az se baj, ha nem. A nagybetűs FOMO. Momés lány. Négyhat. Kishollywood. Annyi csillag itt lenn, hogy fölénk már nem is kell. A sohase ad, de mindig kér. A legatyásodás (még akkor is, ha nincs tovább). A feszt italozás. De száz szónak is egy a vége

Székely Panna

Része lettem

Vidéki kislányként Budapest maga volt a misztikum, ahova szüleim nap mint nap ingáztak dolgozni. Az a hely, ahová autóval kellett utazni. Ahol hatalmas üzletekben lehet mindenféle izgalmas játékot vásárolni, ahol van meki, állatkert, színház és mozi. Ahol mindig nagy a nyüzsgés, zsúfoltak a buszok és sárga villamosok szelik az utcákat. Felnöttem és része lettem ennek a pezsgő városnak. A füstös pesti éjszakáknak, melynek zaja különös dallamban szól hozzám. Budapest a megidézett történelem, a zivataros XX. század lenyomata. A belváros szűk utcái, a gangos házak, a budai miliő. Nekem Budapest? Egy pohár fehérbor a Margitszigeten.

Nándori Kitti

Azt kapod vissza, amit beleteszel

Nekem Budapest a kultúrák, de sokkal inkább az emberek találkozási pontja. Sosem tudhatod kibe futsz bele és azt sem, hogy mely része lesz nagyon fontos, vagy éppen melyiket akard messziről elkerülni jövő héten. Olyan, akár egy gyerek. Azt kapod belőle vissza, amit beleteszel, nem többet és nem is kevesebbet. Mint ha az utcák éreznék, hogy dühösen jársz rajtuk vagy éppen reménykedve! A legváratlanabb pillanatban megy el előtted a metrő és persze mérgelődés, valljuk be, káromkodsz is egy nagyot, úgy döntesz buszra szállsz, aminek kilyukad útközben a kereke és elkésel, mit teszel? Okolod a várost, hogy az a nyomorult Budapest! Ha jobban belegondolsz, fel sem akartál ma kelnéni és azért könyörögtél a félig kiöntött kávéval melletted, hogy valami történjen, csak ne kelljen ott lenned, ahova tartasz. Itt van a lényeg, a város megadta, amit kértél és te mégis okolod, mert te sem tudod mit akarsz tőle!

Sudár Petra

Itt ismerkedtünk meg apával...

Mint egy fiatal lány, aki a saját lábán sétált haza önmaga temetéséről. Budapest. Évekig csak annyit jelentett, amit meséltek róla. Gyönyörű omladozó homlokzatok, csengető villamos, legendás utcák, ahol olyanok éltek és haltak, akiknek a neve is szentség. Autóval, a családdal, a szabadsághídon át örökké a régi történet: „Itt ismerkedtünk meg apával”. Azóta a saját történeteim túlnőttek a meséiken. Otthonom lett a sok csonkalelkű hársor. A városi fülledt éjszaka kénytelenül ragad a kabátomban, dohányoszagú csendjét belopja lakásomba. Budapest feketetea, zongora, avarzaj, egy rongyosra olvasott verseskötet. A legapróbb utcák is visszhangozzák a szomorú vad folyót, a szelid város gerincét.

Benke Emma

A mozik nagyvárosa

A főváros a mozik nagyvárosa. Amíg itt éltem, rengeteg filmet láttam a Puskin, Művész, Corvin mozik hármában. Juliette Binoche. Imádtam a Csokoládé című mesés komédiát, és a Camille Claudel életének egy szakaszát bemutató drámát. Uránia Nemzeti Filmszínház. Itt láttam egy életrajzi filmet Caravaggióról. Művész mozi: Oscar és Lucinda. Corvin mozi: kommerszek, kedvencem az Érzés...

Murza Renáta

Többfelé szaladó embertömeg

Budapest zajos, de eldugott utcái csendesek. A város maga a művészet, hiszen új és régi egyszerre. Az éjjeli bulis terek reggel csendesebben telnek meg, ahogy az embertömeg többfelé szakadva átkel a Dunán. Rohannak. Szalad a város, megállni nem szeret. Hétvégén is hömpölyög, amikor turisták lépik el. Nyelvünk kacifántos - mint a város - nem értik. A programok sokaságában elveszünk, akár vasárnap is újakra csapunk. Régi korok utcáin sétálgatva minden modernnek tűnik. Mennyi mindent látok! Vagyok itt is, ott is. A történelemben és a jelenben is. Magas, új épületek között még régi történeteket hallok. Mehetünk előre úgy is, hogy néha az időben hátratekintünk.

Seany Sciviero

A Fővámtól a Fővámig

Fővám tér metróállomás. Futólépésben bukácsolok a macskaköves úton, a Kálvin tér felé. Kisképző. Kitaposott márványlepcső, boltívek, üvegablakok és a megunhatatlan Buddha-szobor. Kilépek a súlyos faajtón és rágyújtok, nagy a hangzavar. Várom, mikor jön ki a református bácsi, szentségelni. Három perc séta, Háda, Röltex, I Love Textil. Belépek a műanyag szagú „rabikínaiába”, ahol beszerzem a szokásos félédes fehérborom. Vásárcsarnok, a turisták gombolyagából kitűnik a népviseletes szőrölaposztogató nő. Rámosolygok. Át a zebrán és megérkezem a parkba, kezdődik az esti iszogatás. Fővám tér metróállomás.

Terdik Réka

Szigorúan 100 szóban

Magyarország közepén,
Annak is a tetején,
Van egy hely, hol él egy nép
Mely mindig rohan, szerteszt.

Meg se nézik, hol is élnek,
Milyen szépek egyes részek.
Elmennek már minden mellett,
Unalmas lett az itt élőknek.

Pedig mennyi csoda, mennyi hely,
Térkép nélkül elveszel!
Ha nem ismered, fedezd fel!
Egy hónap kevés, egy élet kell.

Városliget, Várnegyed, Zsinagóga,
Hősök tere, Vásárcsarnok, Bazilika,
Margitsziget, Lánchíd, Citadella,
Mátyás templom, Opera, Halászbástya.

Impressziók

Utoljára veled csaltam meg a várost. A horizont képményei közül a hold fénye nézelődött a Duna szürke tükrében. A négyes-hatos villamos fogalma karcolta meg a Margit hídról a tükröt, majd megállt az Oktogonon. A sárga földalatti kicsit eltévedt, majd tovaszánguldott a Városliget árnyai alá. A néprajzi múzeum teteje integetett a csillagoknak és kisutcák kóboroltak az üres borosüvegeken. A Füge-udvar biliárdasztalai eljártak egy táncot, és a golyók nevetésükkel előcsalták az első sugarakat. A Kálvin téren ért a reggel és a Szentkirályiból hallatszódottak a tegnapi olvasott Oscar Wilde-sorok emlékei. A Ferenciek tere és az Erzsébet híd pedig eltűntek a ködös ölelésben.

Kovács Boglárka

Felfedezni nem könnyű,
De megéri, mert gyönyörű.
A tömegközi néha szörnyű,
De kulturális erejű!

El kell menj, hogy megértsed
Száz szó alig mesélhet.
Látogasd meg, ne légy rest!
A mi városunk:

Havasi Tamás

Európa elrablása

10. Gyalogút-konferencia, Budapest, 2025. április 4. 10.00—24.00

Minden egykori és mai bolyaisnak, bolyaisoktól

Jubileumi konferenciánk témája: Európa, de bármilyen kapcsolódó témával lehet csatlakozni: mitológia, európai értékek, Európa a filozófiában, művészetekben, tudományban, mindennapokban; európai utazások, kapcsolatok. A szűkebben vette Európa elrablása kapcsán Az osztály (Entre les murs, 2008) című francia filmdráma vitájára is sor kerül. A filmhez kapcsolódó előadások, esszék bemutatására is lehetőség nyílik.

A konferencia kapcsolódik a 25. éves Bolyai Önképző Műhely és Bolyai Műhely Alapítvány megünnepléséhez. A Bolyai Műhely Alapítvány interdiszciplináris, egyetemközi Bolyai Önképző Műhelye több egyetem hallgatóit fogja össze az önképzés szándékával. Elsősorban műalkotásokon keresztül ismerkednek meg társadalmi problémákkal, de évente-kétévente saját, ugyancsak interdiszciplináris tudományos diákköri konferenciát is tartanak. Ennek az a sajátossága, és abban tér el a hagyományos egyetemi OTDK-któl, hogy nem egy témában, szekcióban, hanem a hallgatók által képviselt valamennyi területről befogadnak előadásokat. Előírás, hogy a hallgatók ne „belső”, szakmai kommunikációval, stílussal, hanem – egy szegedi professzor hasonlatával – az utcán járó „gyalogosok” nyelvén mondják el előadásukat, mutassák be kutatásaikat.

A konferencia anyaga képezi az Esszencia XX. kötetét, amelyek 2025. szeptember 19—21. között a 4. zamárdi szabadegyetemen mutatunk be.

Gyalogút-konferenciáink (Bolyai Önképző Műhely 2013—2025)

A 2000-ben alakult Bolyai Önképző Műhely – az egyetemközi szakkollégium – 2013-ban Filep Tamás egyetemi hallgató ötletére indította el a Gyalogút-konferenciasorozatot.

1. Gyalogos szeminárium: Mít és hogyan kutatok? 2013. december 13. Helyszín: ELTE Bölcsészettudományi Kar
2. Gyalogút. 2015. március 20. Helyszín: ELTE Bölcsészettudományi Kar
3. Határ-kövek. 2016. március 8. Helyszín: ELTE Bölcsészettudományi Kar
4. Tudás-háló. Gyalogút konferencia, avagy „barangolások a tudomány (macska)köves útjain”. 2017. március 24. Helyszín: MNYKNT
5. Mozaikok interdiszciplináris hallgatói tudományos konferencia. 2018. március 2. Helyszín: MNYKNT
6. Fogaskerek-konferencia: 2019. április 13. Helyszín: MNYKNT
7. Online-tanulmányok, 2022. május 27. Helyszín: MNYKNT, együttműködő partner: Digitális Jólét Program
8. Valósághajlítás, többletvalóság, 2023. március 24—25. Helyszín: MNYKNT, együttműködő partner: Magyar Szemiotikai Társaság, PKÜ Kazinczy Műhely
9. Babel, 2024. április 4—6.
10. Európa elrablása, 2025. április 4.

Konferenciakötetek:

- Gyalogút. A Bolyai Önképző Műhely 2013-as „Gyalogos szeminárium” és 2015-ös „Gyalogút” című konferenciáinak előadásából készült tanulmánykötet. Szerk.: Komlói Réka és Rácz Márk. Budapest, 2015. 291 oldal.
- Határ-kövek. A Bolyai Önképző Műhely 2016-os „Határ-kövek” című konferenciájának előadásából készült tanulmánykötet. Szerk.: Komlói Réka. Budapest, 2017. 368 oldal.
- Tudás-háló. A Bolyai Önképző Műhely 2017-es „Tudás-háló” című konferenciájának előadásából készült tanulmánykötet. Szerk.: Herbst Rebeka. Budapest, 2018. 184 oldal.
- A hetedik! A Mozaikok (2018), a Fogaskerek (2019) és az Online-tanulmányok (2022) hallgatói konferenciák válogatott anyaga. Szerk.: Balázs Géza – Herbst Rebeka. Budapest, 2022.
- Valósághajlítás. Tudomány, művészet, média. Szerk.: Balázs Géza és Nagy Dániel, BMA, Budapest, 2023. Esszencia-kötetek, XVIII.
- Babel. Kultúra, tudomány, művészet. Szerk.: Nagy Dániel. BMA, Budapest, 2024. Esszencia-kötetek XIX. (A konferenciák tanulmánykötetei a www.bolyaimuhely.hu oldalon is olvashatók.)

Bolyais foglalkozások, 2024/2025. 2. félév

Minden hónap első pénteki napján 18.00 órakor

A pontos programról és időpontról az érintettek körlevelet kapnak. További érdeklődőket is szívesen látunk. Minden programra előzetesen regisztrálni kell itt: iroda@bom.hu

2025. február 1. Utazás időben és életkorban, érettségben, Budapesttől Itáliáig. Film/olvasmány: Fellini: Országúton – Szerb Antal: Utas és holdvilág

2025. március 7. Téma: Különböző kultúrák együttélése (megértés, elfogadás, konfliktus...). Film/olvasmány: Gyarmati Livia: Együttélés – E. M. Forster: Út Indiába

2025. április 4. 10.00–24.00 10. Gyalogút-konferencia – 25 éves a Bolyai Önképző Műhely

2025. május 9. Tudomány, etika, felelősség. Film/olvasmány: Régis Wargnier: Lélektől lélelig – Németh László:

A két Bolyai

2025. június 6. Évzáró program – Római part

Nyári fakultatív programok:

2025. július 7–11. 10. Partiumi szabadegyetem, Berettyóújfalu, Érmellék

2025. július 28–31. Tiszta túra: Tiszabecs—Aranyosapáti

4. zamárdi szabadegyetem

2025. szeptember 19–21.

Filmklub

A Nemzeti Filmintézet filmklubja – bolyaisoknak is

Színház- és Filmművészeti Egyetem, Zsigmond Vilmos Mozgóképművészeti Intézet, 1016 Budapest, Mészáros u. 48.

Mindig csütörtökön 18:00 órakor, minden alkalommal vendég (a film alkotói, szakértői közül), valamint szakmai felvezetés

A Bolyai Önképző Műhely hallgatói a filmklubot ingyenes regisztrációt követően látogathatják. A regisztráció a program esetleges módosulása miatt is szükséges! Regisztráció: iroda@bom.hu

2025. február 20. Műanyag égbolt (2023). Rendező: Szabó Sarolta, Bánóczki Tibor. 112 perc

2025. március 13. Toxikóma (2021). Rendező: Herendi Gábor. 124 perc

2025. április 17. Az ötödik pecsét (1976). Rendező: Fábri Zoltán. 111 perc

2025. május 15. Mephisto (1981) Szabó István. 144 perc

2025. június 12. Oldás és kötés (1963) Jancsó Miklós. 107 perc

**Számunk összeállításában közreműködtek a Színház- és Filmművészeti Egyetem
I. éves drámainstruktor szakos hallgatói.**

SZÍNHÁZ- ÉS
FILMMŰVÉSZETI
EGYETEM

Nemzeti
Kulturális
Alap

PETŐFI
KULTURÁLIS
ÜGYNÖKSÉG

Bon-BOM 2025. január, 14. évfolyam 5. szám | Alapítva: 2011-ben | A Bolyai Műhely Alapítvány Bolyai Önképző Műhelyének művelődési-művészeti lapja | Szerkeszti: Balázs Géza | Arculat, tördelés: Múlt-kor történelmi magazin | Korábbi szerkesztők: Tóth Enikő, Bere Anikó Zsuzsanna, Komlósi Réka, Rákóczi Adrienn, Herbst Rebeka | Szerkesztőség: 1148 Budapest, Őrs vezér tér 11. fszt. 1. | E-mail: iroda@bom.hu | A lap elektronikus változata (a korábbi számokkal együtt) elérhető itt: www.bolyaimuhely.hu | Megjelenik a Petőfi Kulturális Ügynökség támogatásával | Programtámogató: Nemzeti Kulturális Alap
A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság által bejegyzett (internetes) folyóirat